

فیش حقوقی مدیران خود را منتشر کنید

باز هم بحث‌ها در مورد انتشار فیش‌های حقوقی نجومی داغ شده است. به تازگی مشاور رسانه‌ای وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی خبر داده است که با ابلاغ اخیر وزیر کار یکی از درگاه‌های اصلی شکل‌گیری پرداخت‌های نجومی و مسئله دار مسدود شد؛ خرید سکه، کارت هدیه و تصویب بودجه محرمانه به هر شکلی ممنوع شد. تا کنون ۳ نفر از نجومی بگیران در شرکت‌های زیر مجموعه وزارت کار برکنار شده اند.

به گزارش سایت خبری پرسون، دقیقا در همین روزها، تصاویرمنتشر شده از فیش‌های حقوقی نجومی کارکنان شرکت پتروشیمی امیرکبیر واکنش‌هایی را به دنبال داشته است. در ۳ مورد از گزارش‌های دریافتی، حقوق‌های نجومی کارکنان پتروشیمی امیرکبیر به مبالغ ۸۴، ۱۲۵ و ۲۱۵ میلیون تومان، پرداخت شده است. این درحالیست که مدیران این مجموعه مدعی هستند این فیش‌ها جعلی است و خبری از حقوق‌های نجومی نیست.

از سوی دیگر تا کنون بارها فیش‌های حقوق نجومی افراد منتشر شده و واکنش افراد را نیز به همراه داشته است. با تکیه بر خبرهایی که هر از گاهی از افشای حقوق و پاداش‌های نجومی منتشر می‌شود و افکار عمومی را تحت تاثیر قرار می‌دهد به همین اندازه نیز از لزوم شفافیت و اعلان عمومی هزینه‌ها و درآمدهای دستگاه‌های مختلف توسط اهل علم و نظریه پردازان سخن گفته شده است. باتوجه به پیشرفت قابل توجه سایر کشورها در این زمینه و بر اساس لزوم اطلاع عموم از جزئیات عملکرد بخش عمومی و منابعی که در دست دولت قرار می‌گیرد، چه الگوهای موثری امروزه در دنیا در این خصوص مورد استفاده قرار می‌گیرد؟ آیا امکان همانندسازی آن‌ها در ایران وجود دارد یا خیر؟

شفافیت مالی در سایر کشورها چگونه است؟

قانون شفافیت مالی و مبارزه با فساد مالی در کشورها با کیفیت‌های متفاوتی اجرا می‌شود که برخی از آنها تبدیل به الگوهای موفق شده‌اند. بررسی‌ها نشان می‌دهد که ۵۱ از ۸۷ کشور دارای قوانینی مشابه و بعضا سختگیرانه‌تری برای الزام کارگزاران حکومتی به افشای اموال و دارایی‌ها هستند. در این میان براساس آمار، ۳۳ کشور نیز حتی دارای الزامات ثبت اموال و دارایی برای همسر و فرزندان مشمولین قانون هستند که از آنها می‌توان به کشورهایی چون آمریکا، انگلیس، روسیه، ایتالیا، لهستان، مغولستان، مونتنگرو، اوگاندا، تانزانیا، تایوان، سری لانکا، فیلیپین و... اشاره کرد.

در ایالات متحده شفاف&lrmi؛ سازی تنها به فیش حقوقی محدود نمی&lrmi؛ شود

بر اساس قوانین آمریکا، روسای جمهور و سایر مقام‌های دولتی آمریکا بایستی لیست دارایی‌های خود را اعلام کنند و سپس ارزش‌گذاری هر کدام از این دارایی‌ها براساس قوانین خزانه‌داری آمریکا صورت می‌گیرد، قانون اصول اخلاقی در دولت آمریکا که مصوب سال ۱۹۷۸ است به تمام مقام‌های عالی رتبه فدرال حکم می‌کند که دارایی‌های شخصی خودشان را اعلام کنند. در ایالات متحده حقوق دریافتی هر فردی که از جیب دولت حقوق می&lrmi؛ گیرد براساس قانون آزادی اطلاعات شفاف و به&lrmi؛ صورت آنلاین منتشر می&lrmi؛ شود؛ چه یک کارمند ساده باشد، چه استاد دانشگاه و چه رئیس&lrmi؛ جمهور. این به آن معناست که هر کسی با یک جست‌وجوی ساده در اینترنت می&lrmi؛ تواند از حقوق دریافتی همه مدیران، فرمانداران، سناتورها&lrmi؛ و اعضای کابینه مطلع شود. شفاف&lrmi؛ سازی تنها به فیش حقوقی محدود نمی&lrmi؛ شود، وضعیت ثروت، خرید و فروش سهام و دارایی‌های مقامات دولتی نیز بایستی به&lrmi؛ صورت شفاف برای همه روشن شود.

همه مسئولان دولت فدرال از جمله شخص رئیس&lrmi؛ جمهور باید تمام تراکنش‌های مالی خود را افشا کنند. اطلاعات مالی رئیس&lrmi؛ جمهور هم مهر محرمانه نمی‌خورد و در دسترس همه مردم قرار می‌گیرد. این رویکرد هم در سطح فدرال و هم در سطح ایالتی به&lrmi؛ صورت یکسان دنبال می&lrmi؛ شود. به&lrmi؛ عنوان نمونه در ایالت فلوریدا، تارنمایی تحت عنوان FLORIDA HAS A RIGHT TO KNOW است که در آن اطلاعات مربوط به دستمزد تمام کارمندان دولتی وجود دارد. در این سایت حقوق دریافتی بیش از ۱۱۲ هزار کارمند این ایالت را می‌توان مشاهده کرد. در میان اسامی، افرادی که تنها ۲۱ هزار دلار درآمد سالانه دارند، قرار دارد، یعنی این افراد جزو کمترین طبقات درآمدی این کشور هستند، اما چون از محل تامین مالی بخش عمومی صورت می‌پذیرد، حقوق&lrmi؛ ها افشا می‌شود.

دفتر ثبت دارایی&lrmi؛ های اعضای مجلس عوام در انگلیس

اما این موضوع نیز تنها به یک ایالت آمریکا محدود نمی‌شود. در ایالتی دیگر مشاهده می‌کنیم که دستمزد معلمان، مدیران و... آورده شده است. مثلا سایت utahsright.com/salaries نیز به وضعیت پرداخت&lrmi؛ های ایالتیوتا می پرداخته است. شفاف سازی حقوق مدیران دولتی به&lrmi؛ صورت عمومی تنها به کشور آمریکا محدود نمی‌شود و کشور&lrmi؛ های دیگر نیز به انتشار دستمزد&lrmi؛ ها می‌پردازند. البته تفاوت&lrmi؛ های جدی در زمینه نحوه انتشار و گستره آن وجود دارد. در انگلیس نیز برای شفاف سازی اموال و دارایی&lrmi؛ های مسئولان، "دفتر ثبت دارایی&lrmi؛ های اعضای مجلس عوام" به جمع‌آوری اطلاعات در خصوص منافع مادی و دارایی&lrmi؛ های نقدی به دست آمده توسط هر یک از اعضا می‌پردازد و همه ساله این اطلاعات منتشر می‌شود، به&lrmi؛ صورت منظم در اینترنت به روز شده و در سایت www.Parliament.uk در دسترس عموم قرار می‌گیرد.

الگوی غربی را می&lrmi؛ توان در کشور&lrmi؛ هایی چون آمریکا و انگلستان به خوبی رصد کرد. براساس شاخص&lrmi؛ های بین&lrmi؛ المللی، ایالات

متحدہ یکی از کشور&lrmi؛هایی است که در زمینه مقابله با فساد دولتی موفق ارزیابی می&lrms؛شود، البته این امر به این معنا نیست که هیچ‌گونه فساد در این کشور وجود ندارد اما به&lrms؛طور کلی میزان و شیوع فساد در کشور&lrms؛های توسعه‌یافته کمتر از کشور&lrms؛های در حال توسعه است.

مکزیک

در پایگاه اینترنتی Tres de Tres اطلاعات تفصیلی پیرامون داریی‌های مسئولین و همسر دائم یا موقت آن‌ها در مکزیک ارائه‌شده است؛ ازجمله این اطلاعات می‌توان به مواردی همچون املاک و مستغلات مسئول یا همسر وی، تعداد خدمتکاران، مبلمان، حساب‌های بانکی و سرمایه‌گذاری، وسایل نقلیه موتوری آن‌ها اعم از کشتی، هواپیما، ماشین و حتی موتورسیکلت، اشاره کرد؛ در این اطلاعات حتی شهر یا کشوری که ملک در آن وجود دارد، چگونگی به دست آمدن اموال، هدایای دریافتی و دیگر موارد عنوان‌شده است.

هندوستان

در پایگاه اینترنتی pm india اطلاعات تفصیلی پیرامون داریی‌های مسئولان هندوستان ارائه‌شده است؛ ازجمله این اطلاعات می‌توان به اموال منقول آن‌ها مانند اطلاعات حساب‌های بانکی، سرمایه‌گذاری‌های انجام‌شده، هزینه‌های بیمه، ارزش جواهرات و اشیاء قیمتی، اموال غیرمنقول مانند زمین‌های غیر زارعی، ساختمان‌های مسکونی و تجاری و جزئیات بدهی‌های آن‌ها به موسسات مالی و دولتی اشاره کرد.

گرجستان

در پایگاه اینترنتی declaratio- اطلاعات تفصیلی پیرامون داریی‌های مسئولان گرجستان و خانواده‌های آن‌ها ارائه‌شده است. ازجمله این اطلاعات می‌توان به مواردی همچون اطلاعات اعضای خانواده، املاک، پول نقد، وسایل نقلیه، اوراق بهادار، حساب‌های بانکی خارج از کشور افراد خانواده، فعالیت‌های کارآفرینی و تجاری آن‌ها در داخل و خارج از کشور اشاره کرد.

کرواسی

در پایگاه اینترنتی sukobinteresa اطلاعات تفصیلی پیرامون داریی‌های مسئولین کرواسی و خانواده آن‌ها قابل‌دسترسی است. ازجمله این اطلاعات می‌توان به مواردی همچون عناوین شغلی، محل خدمت و سایر اطلاعات شغلی، میزان درآمد خالص و ناخالص، داریی، معاملات تجاری، سهام و اوراق بهادار، پس‌انداز ارزی، وام‌ها، بدهی‌ها و ضمانت‌ها و نیز فعالیت‌های علمی و فرهنگی اشاره کرد.

فرانسه

در پایگاه اینترنتی hatvp اطلاعات تفصیلی پیرامون داریی‌های مسئولین فرانسه و خانواده آن‌ها قابل‌دسترسی است. ازجمله این اطلاعات می‌توان به مواردی همچون مشاغل و درآمد حاصل از آن‌ها در زمان مسئولیت و پیش از آن، حضور در شرکت‌های خصوصی پیش از مسئولیت، منافع مالی و مستقیم در انتخابات و مبلغ آن و همچنین مشاغل همسر اشاره کرد.

آفریقای جنوبی

در پایگاه اینترنتی south africangov اطلاعات تفصیلی پیرامون اطلاعات مالی و داریی مسئولان و اعضای پارلمان آفریقای جنوبی قابل‌دسترسی است. ازجمله این اطلاعات می‌توان به مواردی همچون سهام، زمین و املاک، حقوق بازنشستگی، هدایا و سفرهای انجام‌گرفته، اشاره کرد.

پنجاهای بازرسی به همه اسناد و مدارک دسترسی دارند

هادی حق شناس اقتصاد دان در این باره گفت: «منابع و مصارف دولت کاملاً مشخص است و این منابع و مصارف هم در قوه مجریه مشخص است و هم قوه مقننه کاملاً اشراف دارد بر این که منابع و مصارف دولت چگونه است. دولت حدود دو و نیم میلیون کارمندی که دارد حقوق و مزایای مشخصی دارند و خزانه هر ماه در هنگام پرداخت حقوق‌ها کاملاً مشخص است که به چه میزان به چه کسانی پرداختی دارد. عاملینی که زیر مجموعه وزارت اقتصاد و داریی هستند به راحتی اشراف دارند بر مجموعه پرداخت‌ها و هزینه‌های کارکنان دولتی.

تصور ما بر این است که ما در بخش دولتی شاهد حقوق‌های نجومی نیستیم یا اگر هستیم بسیار ناچیز است و کشف این موضوع بر اساس مصوبه مجلس کار خیلی سختی نیست. شرکت‌های دولتی هم همینطور هستند. یعنی در این شرکت‌ها که اعضای هیئت مدیره معمولاً بیشترین دریافتی‌ها را دارند آن‌ها هم اگر اراده‌ای شکل بگیرد به راحتی قابل دستیابی هستند. یعنی نهادهای بازرسی به همه اسناد و مدارک دسترسی دارند. طبق قانون فیش حقوق کارکنان و مدیران دولتی باید در سایت بارگذاری شود که نهادهای نظارتی به آن دسترسی دارند.

پدر کشورهای دیگر حقوق افراد سیاسی کاملاً شفاف است

وی در آخر گفت: «در دنیا هم همینطور است و اطلاعات در دسترس نهادهای نظارتی قرار دارد. هم چنانکه دسترسی به حقوق‌های مدیران و کارکنان بخش عمده‌ای از دستگاه‌های بزرگ راحت شده است دسترسی به مابقی هم اگر اراده‌ای شکل بگیرد امکان پذیر خواهد بود. حقوق‌های افراد سیاسی مانند وزرا و نمایندگان مجلس در کشورهای دیگر کاملاً شفاف است و به راحتی در دسترس افراد قرار می‌گیرد.»

به نظر می‌رسد با توجه به شرایط و جو موجود شکل گرفته لازم است یک شفاف‌سازی در مورد میزان حقوق دریافتی مدیران دولت انجام شود. یعنی از آنجا که به درست یا غلط حساسیت‌های مهمی در مورد دریافتی مدیران میان مردم شکل گرفته بهتر است هر ماه به صورت تصادفی فیش حقوق برخی مدیران عالی دولت در انتظار عمومی قرار گیرد و شائبه فیش‌های نجومی برطرف شود.

منبع: آفتاب یزد